

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

Quod prosperitas sit inimica virtuti cum declaratione dextr[a]e et
sinistr[a]e p[er]tis in coelo p[ro] Aristotele contra pythagora[m] ca.xviii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Libet Secundus

Incipiunt; cum iam mortis nocte ingruente vita inuita venit ad vesperam. Isti postquam totum vite tempus, quod Dei beneficio ad beneuendum accooperant, per ignauiam et securitatem effluxit, dum frustra vixisse se vident, moerore tabescunt, in desperatione cadunt, submerguntur et pereunt.

Quia prosperitas fit inimica virtuti cum declaratione dextere et sinistrae partis in coelo. per Aristotelem. et Pythagoram.

Maliorum mortalium pars cum corpore recte valz, mente ¶ Ca. xviii egrotat, cum succi et spirituum plena sunt membra, mens Deo vacua friget et torquet, dum sensuum viuacitas in terra se pascit egre conscientie Deus non sapit, dum appetitui voluntas inheret, ratio ebriata Deum non videt, dum homo Dei muneribus abutitur iumentis insipientibus comparatur. Propterea in psalmo dicitur, impinguatus, dilatus, incrassatus, et recalcitrauit. Immoderata namque prosperitas vite lasciuienti prebet audaciam, pisciculorum quidam marinum quod naues teneat vocatur Echeneis (quod portoria Antonij nauem bello Actiaco foecit immobiles) prosperitatis naturam ostendit. hac enim sicut illo naues, magna virorum ingenia, ne in portibus salutis per viam virtutis veniant retardantur. Ratione colligimus, in historiis legimus, experimeto videmus, cum maiore moris periculo nauis in mari tranquillo quam tempestuoso. Ideoque in psalmo dicitur. Cedant a latere tuo mille, et decem milia a dextris tuis. eo quod dicitur a dextris decem milia cadere, et a latere tantum mille. latus pro sinistro accipitur, ac sicut dicitur Moyses cui Hebrei psalmus attribuunt, homini utriusque casura pericula, sed a dextris longe plura. Sicut enim teste Aristotele in libro de coelo et mundo. Anterior vocatur qua sensus viget retro, quod e regione est. Sursum quod longitudinis est caput, ei retro oppositum deorsum, sic qua motus incipit dextere, et quod ab eo diuersum est, sinistra appellatur. Unde ipse Aristoteles contra Pythagoricos dextram mundi dat orienti, sinistram occasui, sursum Austro, deorsum Boree, ante huic nostro hemisphero, alteri retro, haec autem tetigimus, ut per latus ostendamus legimus intelligi. Sed in mystica interpretatione quae

Liber Secundus

cū omnibus sacris scripturis, tum maxime Moyſi cōuenit p̄ dextrā
p̄ſperitas, per leuā uero ſignat̄ aduerſitas, p̄ millib⁹ ergo periculorū
quę nobis p̄ uiaꝝ moruz euntibus offert aduerſitas, deceꝝ milia da
bit p̄ſperitas. Exēpluz ex uita Dauid accipito, q̄ q̄ſ diu perſequen
tib⁹ hoſtib⁹ bello attritus ē, ſanctimoniā tenuit. At ubi conſecut⁹ eſt
paceꝝ, et ocioꝝ. fact⁹ eſt moechuꝝ et adulter, et quod lōge pei⁹ eſt ho
micida. In agro p̄ſperitatis hęc pullulāt, quę breuiter Joānes eſ
numerat. concupiſcētia carniſ et oculoꝝ, ac ſupbia uite. Sed in a
gro aduerſitatis ſuccreſcūt triſticię, doloꝝ, et lachrymę, quib⁹ appe
tituꝝ quaſi ager p̄uinis aſtrict⁹ nihil quid bonaſ herbas opp̄mat ger
minabit. At cū regnat laſciua p̄ſperitas, fumāt culinę, menſę reni
tent, pocula ſpumāt, riſuꝝ abūdant, corda luxuriāt. Sz dices, quid
p̄deſt nobis p̄bitas, ad quā non mouet uolūtaꝝ, ſed uꝝget neceſſitas
Audi Gregoꝝiuꝝ dicentē, ſcelix neceſſitas, quę nos ad Deuꝝ ire cō
pellit. Nōne dici audisti ſettaꝝ filuꝝ agere: ſetta eſt timoꝝ, filium eſt
charitaꝝ, cuꝝ ſeruitio Dei q̄ſ aſſueuit, licet a metu icoeperit formaꝝ
pedepreſſiꝝ, et breui generaꝝ ex ui uolūtaꝝ, ex timoꝝe charitaꝝ, ex ſer
uitute libertaꝝ, q̄ ad euāgelicuꝝ conuiuuiꝝ intrare cōpulſi ſunt, ut es
pulas gultaꝝ, qui triſteſ intrauerāt leti diſcūbebant. O ſi aliquo
Dei munere talē uitaꝝ ageremus ſani, qualē aliq̄n pollicemur infir
mi, quanta eēt in mundo trāquillitaꝝ, quāta dulcedo, quāta iucūdi
taꝝ. Certenō aureum t̄m̄ ſcluz, ſed et aſ illa floꝝeret innocua, quam
p̄mi hominiſ culpa deſtruxit. Om̄ibus em̄ exiſtētib⁹ iuſtiſ, piꝝ
maſuetiſ, et mitib⁹, om̄iſ diſcordiaꝝ fomes occideret at ſepulta diſ
cordia quid ſupereſt, niſi ut ſit om̄ibus vna leticia,

Quod aduerſitas tollit mortis metuꝝ **Ca. xix**

Eſt aliud quoddāꝝ magnū, neſcio an aduerſitaꝝ, infirmitatiſ
Abouum. Nā liberat noſ eo quo maxime laboram⁹ incommo
do, mortis ſcilicet metu, cui⁹ memoria ſic amareſcit, ut etiā ſi cuncta
poſſideas bona, ſi uelcaris ſp̄ ambroſia, quicquid gultaꝝ, reddit ama
ruꝝ. At ſicut cū quiſ calceo nimiuꝝ p̄remiſ, ꝛ ſi per belle ac per q̄ꝝ uel